

BESPREEKDOCUMENT NOVA-EZK-JV-RvR

Dit document is aanvankelijk opgesteld ter bespreking tussen Nova en RvR en op 20 april 2023 besproken met vertegenwoordigers van Nova, Ministerie van EZK, Ministerie van JenV, en RvR. Daar is een aantal wijzigingsvoorstellen gedaan, waaronder het op verzoek van RvR vereenvoudigen van het aantal categorieën, het rechtszekerder formuleren van de parameters voor de verschillende categorieën en add-ons. Die wijzigingsvoorstellen worden in deze bijgestelde memo opgevolgd. Daarnaast is aan de orde geweest dat de eerdere versies van deze memo waren gebaseerd op een gemiddeld uurtarief gecombineerd met een urenbesteding per categorie zaak. Politiek-bestuurlijk (en in afwijking van het advies van NOVA) is besloten om de vergoeding in mijnbouwzaken af te handelen conform de systematiek van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb). Daarom is in dit memo omgewerkt naar de in de Wrb gehanteerde puntensystematiek. Ook is een aantal andere wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van de verschillende besprekingen. Omdat onder de beoogde regeling ook versterkingszaken gaan vallen, wordt in deze memo gesproken van mijnbouwzaken, waaronder worden begrepen mijnbouwschadezaken en mijnbouwversterkingszaken.

Stroomschema vergoeding mijnbouwschadezaken

Mijnbouwschadezaken kunnen worden ingedeeld op basis van inhoudelijke en procedurele parameters. Met het onderstaande schema wordt een voorstel gedaan voor vergoeding van verschillende typen mijnbouwschadezaken. Uitgangspunt is de 'basiszaak', die als eenvoudig kan worden aangemerkt. Afhankelijk van de zich voordoende parameters zal een hoger arrangement moeten worden gekozen.

In een vorige versie was de categorie 'licht' opgenomen, bedoeld voor uitzonderlijk eenvoudige situaties, waarin bijvoorbeeld de cliënt zelf reeds processtukken heeft opgesteld en enkel aanwezigheid ter zitting is benodigd. De categorie 'Uitzonderlijk' was bedoeld voor uitzonderlijk zware situaties, die niet goed in de arrangementen 1-3 zijn te vangen. Op verzoek van RvR zijn deze twee 'uitzonderlijke' categorieën vervallen, om het systeem daarmee overzichtelijker en werkbaarder te maken.

Daarnaast kunnen zich situaties voordoen, waarvan de extra tijdsbesteding minder afhankelijk is van de inhoud en complexiteit van de zaak en die dus eenvoudig op extra tijd kunnen worden gesteld; de zogenoemde add-ons. Ook doen zich situaties voor, waarvan de extra tijdsbesteding juist niet goed autonoom is in te schatten omdat die afhankelijk is van de inhoud en complexiteit van de zaak. Deze zouden moeten leiden tot een verhoging van de toepasselijk categorie.

Uitgangspunt is dat in alle zaken een bouwkundige is betrokken. Als dat niet zo is dient een zaak te worden ingeschaald als arrangement 3, 'zwaar', omdat de advocaat zelf veel meer zal moeten onderbouwen.

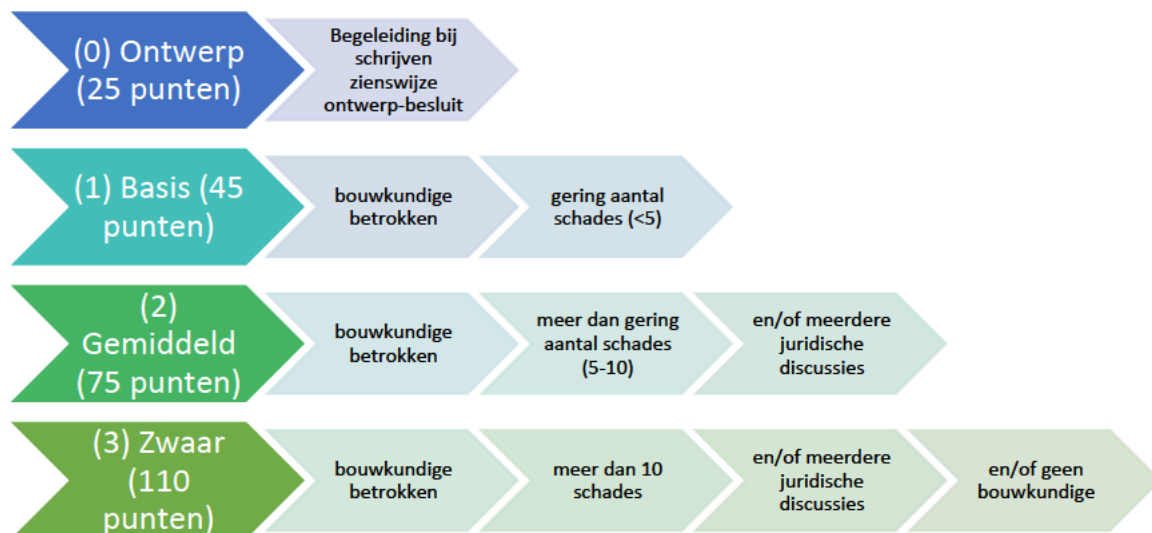
Uitgangspunt is dat deze arrangementen gelden per instantie; dus voor bezwaar afzonderlijk van beroep en hoger beroep. Voor bijstand bij het schrijven van een zienswijze op het deskundigenbericht en/of ontwerp-besluit dient per zienswijze een vergoeding conform de daarvoor bedoelde categorie te worden verstrekt.

Eerdere versies van deze memo waren gebaseerd op een ureninschatting per categorie. De achterliggende gedachte was dat die uren vermenigvuldigd met een gemiddeld uurtarief van € 225,-- zouden leiden tot een (juist) voldoende aantrekkelijk aanbod om gekwalificeerde advocaten niet af te schrikken, mogelijk zelfs te interesseren voor de behandeling van mijnbouwzaken. De bekostigingssystematiek van RvR en Wrb is anders. Daarom is deze versie van de memo omgewerkt naar de puntensystematiek, waarbij voor het toe te kennen aantal punten een omrekening is gemaakt om de eerder ingeschatte vergoedingen per type zaak op peil te houden.

In dit verband mag blijvend gesignaleerd mag worden dat rechtsbijstand aan de zijde van het IMG nauwelijks beperkt wordt, zodat niet goed te verdedigen is waarom de rechtsbijstand aan gedupeerden dan aan zodanige tarifiering gebonden zou moeten zijn – en zeker niet als verwacht moet worden dat de kwaliteit daardoor onder druk komt te staan.

De werkgroep adviseert dringend deze systematiek niet los te laten, omdat bij een lager puntenaantal de vergoeding aan de advocaat in mijnbouwschade zaken zodanig veel lager zal zijn dan in de praktijk gebruikelijk en mogelijk, dat verwacht mag worden dat veel advocaten niet geïnteresseerd zullen zijn in deelname aan de advocatenpool in mijnbouwzaken.

Het vorenstaande samengenomen leidt tot het volgende (bijgestelde) stroomschema voor mijnbouwschadezaken.

Naast de indeling in verschillende categorieën zaken, kunnen zich in elke categorie zaak ook onverwachte procesincidenten voordoen die moeten leiden tot toekenning van een extra vergoeding. We noemen deze procesincidenten *add-ons*. Het is van belang dat deze add-ons voldoende rechtszeker worden opgenomen in de regeling, zodat de advocaat en RvR zo dit procesincident zich voordoet en om bekostiging van de add-on wordt verzocht, niet in discussies geraken over de vraag of aan de toepasselijke criteria wordt voldaan.

In een eerdere versie van deze memo en het daarin opgenomen stroomschema was nog een vijfde categorie opgenomen voor uitzonderlijk zware zaken. Een aantal procesincidenten zou daarin moeten leiden tot verhoging van de initiële toepasselijke categorie. Als bijvoorbeeld een zaak als zwaar was ingeschat en daarenboven de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB) werd ingeschakeld, leidde dat tot verhoging naar de uitzonderlijke categorie. Omdat die categorie vanwege de vereenvoudigingwens van RvR is vervallen, zijn voor deze en enkele andere mogelijke procesincidenten extra add-ons geformuleerd.

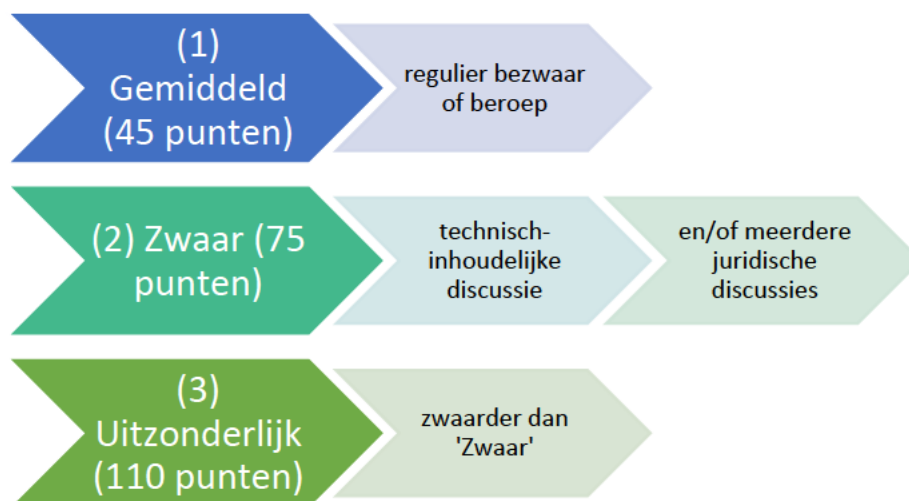
De volgende add-ons worden onderscheiden in mijnbouwschadezaken:

1. Zitting uitgesteld (+20 punten per uitgestelde zitting)
2. Meerdere zittingen (+20 punten per elke extra zitting)
3. Extra deskundigenberichten a/d zijde IMG na indienen bezwaar- of beroep- of hogerberoepsschrift (+20 punten/per deskundigenbericht)
4. Noodzakelijk extra deskundigenbericht a/d zijde gedupeerde specifiek onderwerp (+20 punten/per deskundigenbericht)
5. Connexiteit NCG of Cie bijzondere situaties (+40 punten)
6. Inschakelen StAB (+55 punten)

Stroomschema vergoeding versterkingszaken

Voor versterkingszaken geldt een apart stroomschema, omdat daarin andere parameters spelen. Deze zaken doen zich tot op heden niet veel voor, omdat de primaire normbesluiten en versterkingsbesluiten nog weinig worden gezien, zodat deze indeling als een eerste voorzet moet worden gezien die later in en aan de hand van de praktijk geëvalueerd moet worden.

Ook hier geldt als uitgangspunt dat deze arrangementen gelden per instantie; dus voor bezwaar afzonderlijk van beroep en hoger beroep. Daarnaast moet bedacht worden dat in het versterkingsproces normbesluiten en versterkingsbesluiten worden genomen en mogelijk ook herbeoordelingsbesluiten. De rechtzoekende zal bijgestaan moeten worden in zijn procedure tegen elk van deze besluiten. Daarom geldt de vergoeding uit het stroomschema niet alleen voor elke instantie afzonderlijk, maar ook voor elk te bestrijden besluit afzonderlijk.

In versterkingszaken vindt veelal voorafgaand aan eventuele (NB) juridische procedures een onderhandelingsstraject plaats, waarin bewoners begeleid moeten worden omdat juridische afwegingen worden gemaakt en (technisch) inhoudelijk discussies worden gevoerd.

Per onderhandelingsstap (bespreking) kan een arrangement 'Licht' worden aangeboden. Daarmee worden dan 45 punten rechtsbijstand vergoed, die gemakkelijk zullen (kunnen) worden besteed aan het doornemen van stukken, voorbespreking met de cliënt, het onderhandelingsgesprek zelf, en verslaglegging nadien. Eventuele reistijd zal daarin zijn begrepen.

Eventuele juridische (vervolg) procedures (bijvoorbeeld inzake publieke nieuwbouwregeling, vergunningprocedures, subsidies gericht op versterking/nieuwbouw in het effectgebied) dienen separaat vergoed te worden. Wij stellen daar een vergoeding van 45 punten per instantie in voor.

Toegangseisen mijnbouwschade-advocaten

Het ligt in de rede dat advocaten die in aanmerking willen komen voor vergoeding in mijnbouwschade- en versterkingszaken voldoen aan een aantal basisvoorwaarden.

Wij onderscheiden de volgende, bij wijze van denkrichting – nadere afstemming en finetuning is gewenst:

- Gespecialiseerd in bestuursrecht
- Aantoonbare meerjarige bestuursrechtveraring; betrokkenheid bij meerdere bezwaar- en beroepsprocedures, niet langer dan 1 jaar voorafgaand aan verzoek deelname
- Deelname aan de (te ontwikkelen) cursus mijnbouwschade
- Aantoonbare gelegenheid zelf betrokken te zijn bij de afhandeling van de zaak
- Bij toelating tot het arrangement 'zwaar' in mijnbouwschadezaken moet bovengemiddelde ervaring aanwezig en aantoonbaar zijn

-.-.-

De werkgroep doet deze voorstellen onder uitdrukkelijke voorwaarde dat binnen 1 jaar na inwerkingtreding van de onderhavige regeling een evaluatiemoment wordt belegd waarin aan de hand van de praktijk bijstelling kan worden overwogen.

De werkgroep is bereid om aanvullend op deze memo mee te denken over de tekstuele verwerking van deze voorstellen in de concept subsidieregeling.

Groningen, 25 april 2022

Werkgroep NOVA Regeling vergoeding mijnbouwschadezaken

([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED])

Standpunt van de NOvA over inzet Wet op de rechtsbijstand inzake regeling rechtsbijstand gedupeerden gaswinning Groningen, zoals vastgesteld op 23 januari 2023

De algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten (hierna: NOvA) staat achter het streven om de gedupeerden van de aardgaswinning in Groningen (onder andere) te voorzien van kwalitatief goede rechtsbijstand en daarmee het garanderen van een equality of arms. De NOvA voorziet echter problemen als hierin wordt voorzien op basis van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb). Een regeling op grond van de Wrb acht de NOvA dan ook niet wenselijk. Dit standpunt wordt hieronder nader toegelicht.

Op verzoek van de regering wordt een rechtsbijstandsregeling voorbereid die onder de Wrb zou moeten vallen, terwijl de Wrb daarvoor in principe niet is bedoeld.

De wettelijke grondslag voor vergoeding van kosten van rechtsbijstand op basis van de Wrb is gelegen in de toegang tot het recht voor on- en minvermogenden. De door de regering gewenste regeling voor gratis rechtsbijstand voor gedupeerden van de aardgaswinning is ruimer dan op grond van de Wrb is voorzien. Vrij vertaald: de Wrb is niet bedoeld om rechtzoekenden vrij te houden van rechtsbijstandskosten louter omdat zij gedupeerden zijn van massaschade en de overheid hen gratis rechtsbijstand ter beschikking wenst te stellen. Het is vooralsnog onvoldoende duidelijk waarom hiervoor gekozen is.

Gezien de aard van de benodigde rechtsbijstand en de doelgroep, is het niet per se nodig om een regeling te maken op grond van de Wrb.

De gedupeerden van de aardgaswinning hebben – voor zover nu bekend – minder dan bij de kinderopvangtoeslagaffaire het geval is, te kampen met multiproblematiek en minder verschillende vormen van materiële schade. Bovendien is de groep gedupeerden anders. Onder hen zijn veel ondernemers (boeren) met schade aan bedrijfspanden.

Als zelfstandigen vallen zij normaliter niet onder het bereik van de Wrb.

De advocaten die de zaken reeds behandelen zijn voornamelijk werkzaam buiten het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand. De verwachting is dat als er een regeling komt op grond van de Wrb, er enerzijds weinig advocaten zullen deelnemen die nu al werkzaam zijn op basis van de Wrb. Anderzijds is het de verwachting dat advocaten die niet werken op basis van de Wrb, niet zomaar bereid zullen zijn om zaken op basis van gefinancierde rechtsbijstand te doen. Het tarief zoals genoemd in artikel 3 lid 1 Bvr is ongeveer de helft van een marktconform tarief.

Gelet op de complexiteit van de zaken en de procesopstelling van de IMG vinden deze advocaten een ruime (forfaitaire) vergoeding voor rechtsbijstand noodzakelijk. Alternatieven voor een gratis rechtsbijstand regeling buiten de Wrb zijn niet door de regering onderzocht, terwijl die er mogelijk wel zijn, zoals de inrichting van een fonds van overheidswege waaruit rechtsbijstandskosten voor gedupeerden (voor)gefinancierd worden. Eerder is ook al eens gebruik gemaakt van een fonds (bijvoorbeeld voor de nabestaanden van de ramp met de MH17).

De kosten van rechtsbijstand kunnen (voor)gefinancierd worden uit een fonds.

In de Awb is het gebruikelijk om kosten voor rechtsbijstand pas te vergoeden als duidelijk is of hiertoe aanleiding is. Voor gedupeerden van gaswinningszaken zijn er andere oplossingen denkbaar, zoals de inrichting van een fonds van overheidswege waaruit rechtsbijstandskosten voor gedupeerden (voor)gefinancierd worden. In het kader van afwikkeling van massaschade hebben rechtswetenschappers een dergelijk fonds ook genoemd als één van de te onderzoeken opties voor het afhandelen van schadecompensatie. Het is mogelijk om alle rechtzoekenden, ook

degenen die normaliter vallen onder het bereik van de Wrb, uit dit rechtsbijstandsfonds te compenseren voor juridische kosten. Daarmee wordt tevens vermeden dat er speciaal voor de Wrb een gelegenheidsregeling ontworpen moet worden met een nieuwe toevoegingscode voor deze specifieke gaswinningszaken.

De equality of arms onvoldoende gegarandeerd als de Staat een ingewikkelde juridische procedure maakt en vele advocaten en deskundigen inschakelt en de burger procedeert op basis van een toevoeging met zeer beperkte mogelijkheden.

De Raad voor Rechtsbijstand heeft in beginsel geen wettelijke bevoegdheid om subsidie te verlenen aan een rechtzoekende voor de inzet van deskundigen. Ook is er geen mogelijkheid om voor advocaten een andere vergoeding te betalen dan het Wrb-tarief en een gelimiteerde vergoeding per zaak. De gedupeerde burger heeft hier een duidelijk slechtere positie ten opzichte van de Staat als het gaat om rechtsbeschermingsmogelijkheden. De posities kunnen op twee manieren met elkaar in evenwicht gebracht worden: ofwel de Staat stelt zich bereidwillig op om schade ruimhartig te vergoeden conform de bedoeling van de Tijdelijke wet Groningen, of hij doet dat niet, maar biedt de wederpartij dezelfde processuele mogelijkheden als hij zichzelf toestaat: ruime inzet van advocaten en deskundigen om het eigen standpunt te onderbouwen.

Tot slot speelt nog dat de aanwezigheid van een (potentiële) civielrechtelijke route het lastig maakt om een rechtsbijstandsregeling op grond van de Wrb te maken voor louter bezwaar en beroep, zoals de regering wenst. Dat betekent namelijk dat er niets is geregeld voor de mogelijk nodige civielrechtelijke rechtsbijstand.

Andere bestuurlijke aange

Andere bestuurlijke aangelegenheid

Andere bestuurlijke aangelegenheid							

Andere bestuurlijke aangelegenheid

Het bestuur van de raad voor rechtsbijstand,

gelet op artikel 13n Tijdelijke wet Groningen juncto 33e, derde lid juncto 37b van de Wet op de rechtsbijstand, waarin is bepaald dat het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand subsidie kan verstrekken ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand voor bijzondere doeleinden en projecten,

besluit:

Hoofdstuk I. Algemeen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze subsidieregeling wordt verstaan onder:

- a. *advocaat*: de advocaat die op basis van artikel 8 van deze regeling is toegelaten tot deze subsidieregeling;
- b. *Awb*: Algemene wet bestuursrecht;
- c. *bestuur*: het bestuur van de raad, als bedoeld in artikel 3 van de Wrb;
- d. *Instituut*: Het Instituut Mijnbouwschade Groningen;
- e. *mediation*: het bemiddelen in een geschil tussen de rechtzoekende en het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat, waarbij een neutrale bemiddelingsdeskundige de onderhandelingen tussen de rechtzoekende en zijn wederpartij begeleidt teneinde vanuit hun werkelijke belangen tot gezamenlijk gedragen en voor ieder van hen optimale resultaten te komen;
- f. *mediator*: de [**pm advocaat die optreedt als**] mediator als bedoeld in artikel 33a Wrb en die op basis van artikel 9 van deze regeling is toegelaten tot deze subsidieregeling;
- g. *raad*: de raad voor rechtsbijstand, als bedoeld in artikel 2 van de Wrb;
- h. *regeling*: Subsidieregeling mediation en alsmede vergoeding voor financieel en bouwkundig advies Tijdelijke wet Groningen
- i. *rechtsbijstand*: rechtskundige bijstand door een advocaat aan een rechtzoekende ter zake van een aanvraag om schadevergoeding overeenkomstig [**pm**] TwG en het leveren van inbreng bij de voorbereiding van een versterkingsbesluit na ontvangst van de beoordeling, bedoeld in artikel 13i, derde lid, TwG en de uitvoering van de versterkingsmaatregelen;
- j. *rechtzoekende*: een eigenaar van een gebouw als bedoeld in de Woningwet [**pm**] - met uitzondering van de coöperatie - die aanspraak maakt op mediation door een mediator of rechtsbijstand van een advocaat;
- k. *schade*: schade die is ontstaan door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld of als gevolg van de gasopslag Norg of de gasopslag bij Grijskerk;
- l. *TwG*: Tijdelijke wet Groningen;
- m. *toevoeging*: de toevoeging ten behoeve van mediation of rechtsbijstand zoals bedoeld onder '**e**' respectievelijk onder '**i**' van dit artikel;
- n. *vergoeding*: de op grond van deze regeling vast te stellen subsidie;

- o. *Wrb*: Wet op de rechtsbijstand.

Artikel 2. Doel

Deze regeling heeft tot doel adequate en kosteloze gefinancierde mediation en rechtsbijstand te regelen aan de rechtzoekende alsmede de vergoeding voor financieel en bouwkundig advies zoals bedoeld in artikel 13n TwG.

Hoofdstuk II. De vergoedingen

Artikel 3. De vergoedingen

1. Mediators en advocaten ontvangen overeenkomstig de bepalingen van deze regeling een vergoeding voor de verlening van mediation respectievelijk rechtsbijstand.
2. De vergoeding, bedoeld in het eerste lid omvat:
 - a. de overeenkomstig deze regeling vastgestelde vergoeding voor het verrichten van mediation respectievelijk rechtsbijstand aan de rechtzoekende;
 - b. de overeenkomstig deze regeling vastgestelde vergoeding voor kosten en tijdverlet in verband met het reizen ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand;
 - c. een vergoeding voor de administratieve kosten overeenkomstig artikel 27 Bvr;
 - d. de omzetbelasting die is verschuldigd over de vergoedingen, bedoeld onder a, b en c van dit lid.
3. Ten behoeve van de berekening van de vergoeding worden de krachtens deze regeling toegekende punten vermenigvuldigd met het basisbedrag, genoemd in het eerste lid van artikel 3 van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000. Voor de toepassing van het basisbedrag per punt is de afgiftedatum van de toevoeging bepalend.
4. De artikelen 3, tweede lid, 4, eerste lid, 26 en 27 van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Bij de toepassing van deze regeling wordt de financiële draagkracht van de rechtzoekende buiten beschouwing gelaten.

Artikel 4. Vergoedingen voor mediation- respectievelijk rechtsbijstandsverlening

1. Voor de mediation respectievelijk rechtsbijstand aan de rechtzoekende zoals bedoeld in deze regeling wordt een vergoeding van **[pm]** punten respectievelijk **[pm]** punten toegekend voor mediation respectievelijk rechtsbijstand in de fase van het voornemen bij het Instituut of bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat.
2. Voor de mediation respectievelijk rechtsbijstand aan de rechtzoekende ten behoeve van bezwaar tegen de beschikking inzake het verzoek om schadevergoeding, wordt een vergoeding toegekend van **[pm]** punten respectievelijk **[pm]** punten.
3. Voor de mediation respectievelijk rechtsbijstand bij het beroep tegen een beslissing op bezwaar zoals bedoeld in het tweede lid van dit artikel wordt een vergoeding toegekend van **[pm]** punten respectievelijk **[pm]** punten.
4. Voor de mediation respectievelijk rechtsbijstand bij het hoger beroep tegen een uitspraak in beroep zoals bedoeld in het zesde lid van dit artikel wordt een vergoeding toegekend van **[pm]** punten respectievelijk **[pm]** punten.
5. Indien de advocaat in het kader van de in het derde en vierde lid van dit artikel bedoelde procedure meer dan één zitting bij de gerechtelijke instantie heeft bijgewoond, wordt voor de tweede en elke daaropvolgende zitting telkens 2,5 punten vergoed.
6. Indien de advocaat voor de rechtsbijstand bij een verzoek tot voorlopige voorziening in het kader van bezwaar bedoeld in het tweede lid van dit artikel, alsmede beroep zoals bedoeld in het derde lid van dit artikel, alsmede hoger beroep zoals bedoeld in het vierde lid van dit artikel, voor ieder verzoek tot een voorlopige voorziening een toeslag van **[pm]** punten toegekend.
7. Indien de rechtsbijstand zoals bedoeld in deze regeling opvolgend is verleend door twee of meer advocaten die niet behoren tot hetzelfde samenwerkingsverband wordt het aantal toe te kennen punten éénmaal met **[pm]** punten verhoogd.

8. In geval rechtsbijstand is verleend door opvolgende advocaten zoals bedoeld in het zevende lid van dit artikel, wordt de vergoeding betaald aan de advocaat die het laatst is toegevoegd. De advocaten verdelen het bedrag in onderling overleg naar verhouding van de verrichte werkzaamheden.

Artikel 5. Vergoeding voor reiskosten en reistijdverlet

1. Voor de kosten in verband met het reizen ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand tijdens de zitting van de bezwaarschriftenadviescommissie, alsmede de zitting bij de rechtbank, alsmede de zitting bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt een vergoeding van € 0,21 [pm] per kilometer toegekend.
2. Voor het tijdverlet in verband met het reizen ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand zoals bedoeld in het eerste lid een vergoeding toegekend van een half punt per volle gereisde 50 kilometer.
3. Indien een reis zoals bedoeld in het eerste en tweede lid wordt afgelegd ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand aan meerdere rechtzoekenden op dezelfde locatie, wordt in verband met deze reis slechts eenmaal de vergoeding van reiskosten en reistijdverlet toegekend.
4. Reistijd en reiskosten mediator uitwerken.
5. De Raad bepaalt de reisafstand op gestandaardiseerde wijze.

Artikel 6. Kosteloze rechtsbijstand voor de rechtzoekende

1. De mediation en rechtsbijstand is voor de rechtzoekende kosteloos; er wordt geen eigen bijdrage opgelegd.
2. De mediator of advocaat kan de rechtzoekende geen kosten in rekening brengen.
3. De aan de rechtzoekende toegekende schadevergoeding of andere hersteltegemoetkoming [pm] kan nooit leiden tot intrekking van de toevoeging. Artikel 34g Wrb is niet van toepassing.
4. Aan de rechtzoekende toegekende proceskosten in de bezwaarprocedure, zoals bedoeld in artikel 7:15 van de Awb, alsmede de toegekende proceskosten in de (hoger) beroepsprocedure zoals bedoeld in artikel 8:75 van de Awb worden in mindering gebracht op de vergoeding. [PM RvR kijkt nog naar deze bepaling]

Artikel 7. Vergoeding voor financieel en/of bouwkundig advies

[PM] Graag tekstvoorstel vanuit EZK hoe het proces nu gaat verlopen, want dat is mij niet helder.

Hoofdstuk III. Voorwaarden

Artikel 8. Voorwaarden tot deelname voor advocaten

1. De regeling is van toepassing op advocaten die voldoen aan de in de bijlage onder I genoemde deelnamecriteria.
2. Advocaten kunnen een gemotiveerd verzoek tot deelname indienen bij de Raad.

Artikel 9. Voorwaarden tot deelname voor mediators

1. De regeling is van toepassing op mediators die voldoen aan de in de bijlage onder II genoemde deelnamecriteria.
2. Mediators kunnen een gemotiveerd verzoek tot deelname indienen bij de Raad.

Hoofdstuk IV. Aanvraag rechtsbijstand

Artikel 10. Aanvraag van de rechtsbijstand

1. De aanvraag voor rechtsbijstand wordt initieel door de rechtzoekende bij de Raad [pm] ingediend.

2. De rechtzoekende dient hiervoor gebruik te maken van het door de Raad opgesteld formulier 'Aanvraag mediation en/of rechtsbijstand alsmede vergoeding voor financieel en bouwkundig advies Tijdelijke wet Groningen', waarbij de schriftelijke bevestiging van de Minister van Economische Zaken en Klimaat of Het instituut dat de rechtzoekende zich heeft aangemeld voor de voorbereiding van het versterkingsbesluit en/of de schadestaatprocedure **[pm]** wordt overgelegd.
3. Op basis van de gegevens in het formulier zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel matcht de Raad een aan de regeling deelnemende mediator respectievelijk advocaat door de rechtzoekende een keuze te geven uit door de Raad voorgestelde advocaten. De door de rechtzoekende gekozen advocaat wordt toegevoegd.
4. Indien de rechtzoekende aangeeft dat hij een aan de regeling deelnemende voorkeursmediator of advocaat wenst, voegt de Raad – in afwijking van het in lid 3 van dit artikel gestelde – die mediator of advocaat toe.
5. Indien de rechtzoekende aangeeft dat hij op het moment van inwerkingtreding van deze regeling reeds mediation door een mediator respectievelijk rechtsbijstand van een advocaat heeft in het kader van de vordering tot schadevergoeding onder de TwG, voegt de Raad deze mediator respectievelijk advocaat toe.
6. De mediator respectievelijk advocaat kan voor de werkzaamheden als genoemd in het tweede tot en met vierde lid van artikel 4, een separate aanvraag indienen voor de in dat artikel genoemde werkzaamheden. Voor deze aanvraag voor mediation respectievelijk rechtsbijstand gebruikt de mediator respectievelijk advocaat een gestandaardiseerd aanvraagformulier 'Aanvraag vervolgtoevoeging mediation of rechtsbijstand alsmede vergoeding voor financieel en bouwkundig advies Tijdelijke wet Groningen', en voegt hierbij een afschrift van de bestreden beslissing waarop de betreffende aanvraag voor mediation respectievelijk rechtsbijstand ziet, voor zover van toepassing.

Artikel 11. Aanvraag van de vergoeding

Binnen zes maanden na afronding van de werkzaamheden die in het kader van deze regeling worden vergoed, vraagt de toegevoegde mediator respectievelijk advocaat de vergoeding aan met het formulier 'Aanvraag vergoeding mediation respectievelijk rechtsbijstand alsmede vergoeding voor financieel en bouwkundig advies Tijdelijke wet Groningen'. Bij dit formulier voegt de mediator respectievelijk advocaat, indien van toepassing, de uitspraak of beslissing, vergezeld van een uienstaat.

Hoofdstuk VI. Overige bepalingen

Artikel 12. Monitoring en evaluatiebepaling

1. **[PM]** Voor de bepalingen in Hoofdstuk II en III zal de raad met het instituut en de Minister van Economische Zaken en Klimaat een gezamenlijke monitor opzetten waarmee elk half jaar geëvalueerd wordt of deze bepalingen aansluiten bij de praktijk.
2. Indien evaluatie leidt tot aanpassing van de regeling zal de Kamer hiervan geïnformeerd worden.

Hoofdstuk V. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 13. Overgangsbepaling

1. Voorbereidingen van het versterkingsbesluit dan wel verzoeken tot schadevergoeding onder de TwG, die op het moment van inwerkingtreding van deze regeling nog in behandeling zijn en waarop nog geen voornemen is uitgebracht door de Minister van Economische Zaken en Klimaat dan wel beslissing op bezwaar door het Instituut is genomen vallen onder deze regeling. **[PM EZK kijkt nog naar aansluiting terminologie met TwG]**

2. Verzoeken voor toevoeging voor het beroep en het hoger beroep zoals bedoeld in het derde en vierde lid van artikel 4 vallen onder deze regeling indien in de procedure waarvoor de toevoeging wordt gevraagd op het moment van inwerkingtreding van deze regeling nog geen uitspraak is gedaan.

Artikel 14. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling mediation en rechtsbijstand alsmede vergoeding voor financieel en bouwkundig advies Tijdelijke wet Groningen.

Artikel 15. Inwerkingtreding en vervaldatum

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot 1 juli 2023 [**pm: bepaling nader invullen of aanpassen afhankelijk van proces**].
2. Deze regeling vervalt op [**pm**].

[**datum vaststelling**]

Bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand,
I.D. Nijboer

Algemeen directeur/Bestuurder

Bijlage Deelname- en matchingscriteria voor de advocaat

I. Deelnamecriteria

[**pm nader in te vullen door Raad in samenspraak met NOvA**]

Bijlage Deelname- en matchingscriteria voor de mediator

II Deelname criteria

[**pm nader in te vullen door Raad in samenspraak met MfN**]

Nota van Toelichting

Algemeen

[PM]

Artikelsgewijs

[PM]

Artikel 4

Anders dan onder de 'Subsidieregeling pakket rechtsbijstand herstelregelingen kinderopvangtoeslag' (HKT) wordt hier niet beoogd dat de advocaat als een procesbegeleider al optreden. Zodoende kan de advocaat goed zijn rol pakken als partijdige belangenbehartiger. Het Instituut en de Minister van Economische Zaken en Klimaat zal bij de afhandeling van het schadeverzoek dan wel het versterkingsbesluit een ruimhartige en laagdrempelige houding betrachten, gericht op het dejuridificeren van de kwestie. Om hieraan bij te dragen is het ook mogelijk dat de rechtzoekende kiest voor de inzet van mediation. **[pm mogelijk verplaatsen naar toelichting bij definitiebepaling]** 'Stut en Steun' kan de rechtzoekende adviseren bij deze keuzes. In dit artikel wordt geregeld welke puntenvergoeding van toepassing is op de diverse fases waarin de inzet van een mediator of de rechtsbijstand van een advocaat van toepassing kan zijn.

[pm onderbouwing punten; mogelijk differentiatie naar moeilijkheid zaken]

Van belang is dat in artikel 12 bepaald is dat artikel 4 halfjaarlijks wordt geëvalueerd of deze nog aansluit bij de praktijk. Mochten de voorwaarden waarop de puntenaantallen zijn vastgesteld in de praktijk significant afwijken van wat vooraf was aangenomen, kan met die bepaling worden bijgestuurd door de regeling aan te passen.

Subsidieregeling van het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand tot het verstrekken van subsidie voor rechtsbijstand, mediation en financieel of bouwkundig advies onder de Tijdelijke wet Groningen (Subsidieregeling rechtsbijstand en aanverwante kosten TwG)

Het bestuur van de raad voor rechtsbijstand,

gelet op artikel 33e, derde lid, 37b en 37c van de Wet op de rechtsbijstand, waarin is bepaald dat het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand subsidie kan verstrekken ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand voor bijzondere doeleinden en projecten en artikel 13n Tijdelijke wet Groningen waarin als bijzondere doeleinden als hiervoor genoemd rechtsbijstand en het inroepen van advies van een bouwkundige of financiële adviseur in het kader van het verlenen van rechtsbijstand zijn aangewezen,

besluit:

Hoofdstuk I. Algemeen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze subsidieregeling wordt verstaan onder:

- a. *advocaat*: de advocaat die op basis van artikel 10 van deze regeling is toegelaten tot deze subsidieregeling;
- b. *Awb*: Algemene wet bestuursrecht;
- c. *bestuur*: het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, als bedoeld in artikel 3 van de Wrbb;
- d. *Instituut*: Het Instituut Mijnbouwschade Groningen, als bedoeld in artikel 2 van de TwG;
- e. *mediation*: het bemiddelen in een geschil tussen de rechtzoekende en het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) bij de aanvraag om vergoeding van schade bij het Instituut en de afwikkeling van schade en leveren van inbreng bij de voorbereiding van een versterkingsbesluit na ontvangst van de beoordeling, bedoeld in artikel 13i, derde lid, en de uitvoering van de versterkingsmaatregelen, waarbij een neutrale bemiddelingsdeskundige de onderhandelingen tussen de rechtzoekende en zijn wederpartij begeleidt teneinde vanuit hun werkelijke belangen tot gezamenlijk gedragen en voor ieder van hen optimale resultaten te komen;
- f. *mediator*: de mediator als bedoeld in artikel 33a Wrbb en die op basis van artikel 11 van deze regeling is toegelaten tot deze subsidieregeling;
- g. *regeling*: Subsidieregeling rechtsbijstand en aanverwante kosten TwG;
- h. *rechtsbijstand*: rechtskundige bijstand door een advocaat aan een rechtzoekende ter zake van het indienen van een zienswijze in het kader van de aanvraag om vergoeding van schade bij het Instituut en de afwikkeling van schade en leveren van inbreng bij de voorbereiding van een versterkingsbesluit na ontvangst van de beoordeling, bedoeld in artikel 13i, derde lid, en de uitvoering van de versterkingsmaatregelen, alsmede het maken van bezwaar of het instellen van beroep of hoger beroep tegen een besluit van het Instituut of van de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) op grond van de TwG;
- i. *rechtzoekende*: een eigenaar van een gebouw als bedoeld in artikel 1b, hoofdstuk 1 algemene bepalingen van de Woningwet - met uitzondering van de woningcoöperatie - die aanspraak maakt op rechtsbijstand van een advocaat op grond van deze regeling;

- j. *schade*: schade die is ontstaan door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld of als gevolg van de gasopslag Norg of de gasopslag bij Grijskerk;
- k. *TwG*: Tijdelijke wet Groningen;
- l. *toevoeging*: de toevoeging als bedoeld in de wet ten behoeve van mediation of rechtsbijstand zoals bedoeld onder 'e' respectievelijk onder 'h' van dit artikel;
- m. *vergoeding*: de op grond van deze regeling vast te stellen subsidie;
- n. *Wrb*: Wet op de rechtsbijstand.

Artikel 2. Doel

Deze regeling heeft tot doel subsidie te verstrekken ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand als bedoeld in artikel 13n, eerste lid TwG, het bieden van mediation aan de rechtzoekende, alsmede de vergoeding voor financieel en bouwkundig advies zoals bedoeld in artikel 13n, tweede lid van de TwG.

Hoofdstuk II. De vergoeding voor rechtsbijstand

Artikel 3. De vergoedingen

1. Advocaten ontvangen overeenkomstig de bepalingen van deze regeling een vergoeding voor de verlening van rechtsbijstand.
2. De vergoeding, bedoeld in het eerste lid omvat:
 - a. de overeenkomstig deze regeling vastgestelde vergoeding voor het verrichten van rechtsbijstand aan de rechtzoekende;
 - b. de overeenkomstig deze regeling vastgestelde vergoeding voor kosten en tijdverlet in verband met het reizen ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand;
 - c. een vergoeding voor de administratieve kosten overeenkomstig artikel 27 Bvr;
 - d. de omzetbelasting die is verschuldigd over de vergoedingen, bedoeld onder a, b en c van dit lid.
3. Ten behoeve van de berekening van de vergoeding worden de krachtens deze regeling toegekende punten vermenigvuldigd met het basisbedrag, genoemd in artikel 3, eerste lid, van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000. Voor de toepassing van het basisbedrag per punt is de afgiftedatum van de toevoeging bepalend.
4. De artikelen 3, tweede lid, 4, tweede lid met uitzondering van onderdeel b en 26 van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 zijn van overeenkomstige toepassing.
5. Bij de toepassing van deze regeling wordt de financiële draagkracht van de rechtzoekende buiten beschouwing gelaten.

Artikel 4. Vergoedingen voor rechtsbijstandsverlening

1. Voor de rechtsbijstand aan de rechtzoekende zoals bedoeld in deze regeling wordt een vergoeding van 40 punten toegekend voor rechtsbijstand terzake van het indienen van een zienswijze en het eventuele daaropvolgende bezwaar in het kader van de aanvraag om vergoeding van schade bij het Instituut en de afwikkeling van schade.
2. Voor de rechtsbijstand aan de rechtzoekende zoals bedoeld in deze regeling wordt een vergoeding van 40 punten toegekend voor rechtsbijstand terzake van het leveren van inbreng en eventuele daaropvolgende bezwaar bij de voorbereiding van een versterkingsbesluit na ontvangst van de beoordeling, bedoeld in artikel 13i, derde lid, en de uitvoering van de versterkingsmaatregelen bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG).
3. Voor de rechtsbijstand bij het beroep tegen een beslissing op bezwaar wordt een vergoeding toegekend van 40 punten.
4. Voor de rechtsbijstand bij het hoger beroep tegen een uitspraak in beroep wordt een vergoeding toegekend van 40 punten, tenzij het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) de kosten van rechtsbijstand voor zijn rekening neemt.
5. Indien de advocaat in het kader van de in het eerste, tweede, derde en vierde lid van dit artikel bedoelde procedure meer dan één zitting bij de bezwaarschiffenadviescommissie of

gerechtelijke instantie heeft bijgewoond, wordt voor de tweede en elke daaropvolgende zitting telkens 2,5 punten vergoed.

6. Voor de rechtsbijstand bij een verzoek tot voorlopige voorziening in het kader van bezwaar, alsmede beroep, alsmede hoger beroep, wordt voor ieder verzoek tot een voorlopige voorziening een toeslag van vier punten toegekend.
7. Indien de rechtsbijstand zoals bedoeld in deze regeling opvolgend is verleend door twee of meer advocaten die niet behoren tot hetzelfde samenwerkingsverband wordt het aantal toe te kennen punten éénmaal met twee punten verhoogd.
8. In geval rechtsbijstand is verleend door opvolgende advocaten zoals bedoeld in het zevende lid van dit artikel, wordt de vergoeding betaald aan de advocaat die het laatst is toegevoegd. De advocaten verdelen het bedrag in onderling overleg naar verhouding van de verrichte werkzaamheden.
9. Artikel 32 van de Wrb is van overeenkomstige toepassing op de in het eerste tot en met vierde lid genoemde fases in de procedure.

Artikel 5. Vergoeding voor reiskosten en reistijdverlet

1. Voor vergoeding van de kosten in verband met het reizen ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand tijdens de zitting van de bezwaarschriftenadviescommissie, alsmede de zitting bij de rechtbank, alsmede de zitting bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is artikel 25 Bvr van overeenkomstige toepassing.
2. Voor het tijdverlet in verband met het reizen ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand zoals bedoeld in het eerste lid wordt een vergoeding toegekend van halve punt per volle gereisde 50 kilometer.
3. Indien een reis zoals bedoeld in het eerste en tweede lid wordt afgelegd ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand aan meerdere rechtzoekenden op dezelfde locatie, wordt in verband met deze reis slechts eenmaal de vergoeding van reiskosten en reistijdverlet toegekend.
4. De Raad bepaalt de reisafstand op gestandaardiseerde wijze.

Artikel 6. Onkostenvergoeding

Voor gemaakte kosten vanwege deelname aan deze regeling wordt een vergoeding van twee punten per zaak toegekend.

Artikel 7. Kosteloze rechtsbijstand voor de rechtzoekende

1. De rechtsbijstand is voor de rechtzoekende kosteloos. Er wordt geen eigen bijdrage opgelegd.
2. De advocaat brengt de rechtzoekende geen kosten in rekening.
3. De aan de rechtzoekende toegekende schadevergoeding of andere hersteltegemoetkoming kan nooit leiden tot intrekking van de toevoeging. Artikel 34g Wrb is niet van toepassing.
4. Aan de rechtzoekende toegekende proceskosten in de bezwaarprocedure, alsmede de toegekende proceskosten in de (hoger) beroepsprocedure worden in mindering gebracht op de voor die fase van toepassing zijnde vergoeding.

Hoofdstuk III De vergoeding voor mediation

Artikel 8. Kosteloze mediation voor de rechtzoekende en vergoeding voor mediation

1. Voor de mediation aan de rechtzoekende, zoals bedoeld in deze regeling wordt een vergoeding van vijf punten toegekend. Artikel 8, derde lid van het Besluit toevoeging mediation is van overeenkomstige toepassing.
2. Indien de (advocaat van de) rechtzoekende en het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) met elkaar afspreken om mediation in te zetten, is deze mediation voor de rechtzoekende kosteloos; er wordt geen eigen bijdrage opgelegd.
3. Artikel 5, 6 en 7, tweede en derde lid van de regeling zijn van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk IV de vergoeding voor financieel en/of bouwkundig advies

Artikel 9. Vergoeding voor financieel en/of bouwkundig advies

1. De advocaat kan namens de rechtzoekende bij het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) het advies van een bouwkundige of financiële deskundige inroepen.
2. Bij de aanvraag om vergoeding als bedoeld in artikel 13 zendt de advocaat de factuur van de deskundige (bouwkundig of financieel adviseur) mee. Het bestuur vergoedt de factuur aan de advocaat.

Hoofdstuk V. Voorwaarden

Artikel 10. Voorwaarden tot deelname voor advocaten

1. De regeling is van toepassing op advocaten die voldoen aan de in de bijlage onder I genoemde deelnamecriteria.
2. Advocaten kunnen een gemotiveerd verzoek tot deelname indienen bij het bestuur.

Artikel 11. Voorwaarden tot deelname voor mediators

1. De regeling is van toepassing op mediators die voldoen aan de in de bijlage onder II genoemde deelnamecriteria.
2. Mediators kunnen een gemotiveerd verzoek tot deelname indienen bij het bestuur.

Hoofdstuk VI. Aanvraag rechtsbijstand

Artikel 12. Aanvraag van de rechtsbijstand

1. De aanvraag voor rechtsbijstand wordt initieel door de rechtzoekende bij het bestuur ingediend.
2. De rechtzoekende dient hiervoor gebruik te maken van het door het bestuur opgesteld formulier 'Aanvraag rechtsbijstand TwG', waarbij de schriftelijke bevestiging van de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) of het Instituut dat de rechtzoekende eigenaar van een gebouw is dat versterkt moet worden of dat hij een schade heeft gemeld bij het Instituut.
3. Op basis van de gegevens in het formulier zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel matcht het bestuur een aan de regeling deelnemende advocaat door de rechtzoekende een keuze te geven uit door het bestuur voorgestelde advocaten. De door de rechtzoekende gekozen advocaat wordt toegevoegd.
4. Indien de rechtzoekende aangeeft dat hij een aan de regeling deelnemende voorkeursadvocaat wenst, voegt het bestuur – in afwijking van het in lid 3 van dit artikel gestelde – die advocaat toe.
5. Indien de rechtzoekende aangeeft dat hij op het moment van inwerkingtreding van deze regeling reeds rechtsbijstand van een advocaat heeft in het kader van de vordering tot schadevergoeding onder de TwG dan wel in het kader van het leveren van inbreng bij de voorbereiding van een versterkingsbesluit na ontvangst van de beoordeling, bedoeld in artikel 13i, derde lid, TwG en de uitvoering van de versterkingsmaatregelen, voegt het bestuur deze advocaat toe.
6. Indien op grond van artikel 8 mediation wordt ingezet, dient de rechtzoekende hiervoor gebruik te maken van het door het bestuur opgesteld formulier 'Aanvraag mediation TwG', waarbij de schriftelijke bevestiging van de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) of Het instituut dat met de rechtzoekende is afgesproken om mediation in te zetten.

7. De advocaat respectievelijk mediator dient voor de werkzaamheden als genoemd in artikel 4 respectievelijk 8, een aanvraag in voor de in dat artikel genoemde werkzaamheden. Voor deze aanvraag voor rechtsbijstand respectievelijk mediation gebruikt de advocaat respectievelijk de mediator een gestandaardiseerd aanvraagformulier, en voegt hierbij een afschrift van de bestreden beslissing waarop de betreffende aanvraag voor rechtsbijstand ziet, voor zover van toepassing.

Artikel 13. Aanvraag van de vergoeding

Binnen zes maanden na afronding van de werkzaamheden die in het kader van deze regeling worden vergoed, vraagt de toegevoegde advocaat respectievelijk mediator de vergoeding aan met het formulier 'Aanvraag vergoeding rechtsbijstand respectievelijk mediation TwG'. Bij dit formulier voegt de advocaat respectievelijk mediator, indien van toepassing, de uitspraak, beslissing of vaststellingsovereenkomst, vergezeld van een specificatie van de met die rechtsbijstandverlening gemoeide tijdsbesteding overeenkomstig door het bestuur gestelde regels.

Hoofdstuk VII. Overige bepalingen

Artikel 14. Monitoring en evaluatiebepaling

1. Voor deze regeling zal het kenniscentrum van het bestuur een monitor opzetten waarmee in ieder geval elk half jaar geëvalueerd wordt of deze bepalingen aansluiten bij de praktijk. In het eerste jaar na inwerkingtreding vindt er per drie maanden een evaluatie plaats om bij te kunnen sturen.
2. Over de monitoring en evaluatie en eventuele aanpassingen zal de Tweede Kamer via voortgangsrapportages worden geïnformeerd.

Hoofdstuk VIII. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 15. Overgangsbepaling

1. Deze regeling is van toepassing op voorbereidingen van het versterkingsbesluit die nog in uitvoering zijn nadat een beoordeling is ontvangen door de eigenaar dan wel verzoeken tot schadevergoeding onder de TwG, die op het moment van inwerkingtreding van deze regeling nog in behandeling zijn, en waarop nog geen voornemen is uitgebracht dan wel beslissing op bezwaar door het Instituut is genomen.
2. Verzoeken voor toevoeging voor het beroep en het hoger beroep zoals bedoeld in het derde en vierde lid van artikel 4 vallen onder deze regeling indien in de procedure waarvoor de toevoeging wordt gevraagd op het moment van inwerkingtreding van deze regeling nog geen uitspraak is gedaan.

Artikel 16. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling rechtsbijstand en aanverwante kosten Tijdelijke wet Groningen.

Artikel 17. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 juli 2023. Indien publicatie van de regeling in de Staatscourant na die datum ligt, treedt deze regeling in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot 1 juli 2023.

[datum vaststelling]

Bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand,

I.D. Nijboer

Algemeen directeur/Bestuurder

CONCEPT

Bijlage Deelname- en matchingscriteria voor de advocaat

I. Deelnamecriteria

[pm nader in te vullen door Raad in samenspraak met NOvA]

Bijlage Deelname- en matchingscriteria voor de mediator

CONCEPT

II Deelname criteria

[pm nader in te vullen door Raad in samenspraak met MfN]

CONCEPT

Nota van Toelichting

I. Algemeen

Aanleiding

Bewoners in het aardbevingsgebied in Groningen hebben onevenredig veel last gehad van de gevolgen van de aardgaswinning. Naast het moeten doorlopen van intensieve en vaak complexe schadeafhandelingstrajecten met het Instituut - of een versterkingstraject met de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG), is tevens gebleken dat, indien deze trajecten leiden tot een geschil, de rechtspositie van de bewoners ongelijkwaardig is ten opzichte van het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG). Dit kwam bijvoorbeeld doordat deze instanties tijdens deze procedures vaak werden bijgestaan door (meerdere) advocaten, waarbij deze niet altijd genoeg oog hadden voor de belangen van de bewoners. Versterking van de rechtspositie van de burger is noodzakelijk om als gelijkwaardige partner te kunnen optreden, om daarmee tot een passende oplossing te komen voor het geschil. Neveneffect van deze maatregel is dat het vertrouwen van de burger in de overheid kan worden hersteld.

De kabinetsreactie op het parlementaire enquêterapport 'Groningers boven gas'¹ bevat een aantal voorstellen om de schade- en versterkingsprocedures sneller, simpeler en minder juridisch te maken. Voorliggende regeling bevat aanvullend daarop een aantal maatregelen om de rechtspositie van de bewoner te verbeteren. Doordat de bewoner of eigenaar van een gebouw met deze regeling ondersteuning kan krijgen van een advocaat en indien nodig van een bouwkundig of financieel adviseur, wordt een gelijk speelveld gecreëerd in de vaak complexe processen met het IMG en de NCG. Verder wordt de eigenaar de mogelijkheid geboden van mediation. Bij het opstellen van deze regeling is aansluiting gezocht bij de systematiek van bekostiging van rechtsbijstand volgens de Wet op de rechtsbijstand (hierna: Wrb). Dit houdt tevens in dat de rechtsbijstand kosteloos is, los van het inkomen van de bewoner en los van de uitkomst van het geschil. Met andere woorden: Aan de mogelijkheid van gefinancierde rechtsbijstand, inclusief bouwkundig en financieel advies, worden geen inkomens- en vermogens-eisen gesteld en wordt aan de eigenaar geen eigen bijdrage of andere kosten in rekening gebracht. De grondslag voor de juridische bijstand voor eigenaren van een gebouw is gelegen in de Tijdelijke wet Groningen (hierna: TwG) van de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG), te weten artikel 13n. De TwG bevat tevens een grondslag om de kosten voor deze juridische, bouwkundige en financiële bijstand te verhalen op de Nederlandse Aardoliemaatschappij (NAM).

Inhoud van de regeling op hoofdlijnen

De regeling maakt het mogelijk dat eigenaren van een gebouw in Groningen die te maken hebben met schadeafhandeling of versterking van hun gebouw juridische bijstand kunnen krijgen van een advocaat. Dit houdt in dat er zowel een advocaat kan worden ingeschakeld bij bezwaar en beroep tegen een besluit van het Instituut dan wel de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG), als ook dat er in de voorfase van de schadeafhandeling of gedurende het versterkingstraject een beroep kan worden gedaan op juridische bijstand. Bijvoorbeeld wanneer een eigenaar van een gebouw nog in overleg is met het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) en er nog steeds een oplossing mogelijk is zonder verdere juridische procedures. Op basis van deze regeling kan de advocaat namens de eigenaar tevens advies inwinnen van een bouwkundig of financieel adviseur. Voor het hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is toegezegd dat het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) dit slechts in zeer principiële kwesties zal instellen en dat de kosten van rechtsbijstand daarvan zal worden vergoed buiten deze regeling om. Desalniettemin kan deze rechtsingang niet via deze regeling worden uitgesloten, want de eigenaar moet in staat zijn om hoger beroep in te stellen.

Ook kunnen de partijen (het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) met de eigenaar) op basis van deze regeling met elkaar afspreken dat zij kiezen voor bemiddeling (mediation) onder leiding van een neutrale en deskundige tussenpersoon (de mediator), om de last van (wellicht onnodige) rechtszaken te voorkomen. De advocaat die de eigenaar bijstaat kan voor zijn specifieke situatie beoordelen of mediation geschikt is en hierover de eigenaar adviseren.

¹ 25 april 2023, 2023Z07612

Samenvattend kunnen eigenaren van gebouwen in Groningen op basis van deze regeling aanspraak maken op onafhankelijke juridische bijstand in de volgende gevallen:

- Het indienen van een zienswijze bij het Instituut in het kader van de aanvraag om schadevergoeding;
- De afwikkeling van de schade;
- Het leveren van inbreng bij de voorbereiding van een versterkingsbesluit na ontvangst van een (veiligheids)beoordeling van het gebouw;
- De uitvoering van de versterkingsmaatregelen;
- Het indienen van bezwaar, beroep of hoger beroep tegen een schadebesluit van het Instituut, dan wel een versterkingsbesluit van de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG). Op basis van deze regeling kan ten behoeve van het indienen van bezwaar en/of beroep en/of hoger beroep tevens onafhankelijke financiële of bouwkundige bijstand worden ingeroepen.

Kwaliteitseisen advocaten

Er moet worden voorzien in voldoende aanbod van gekwalificeerde advocaten. Advocaten die deel wensen te nemen aan de regeling moeten gespecialiseerd zijn in het algemene bestuursrecht. Ook advocaten met de specialisatie letselschade kunnen zich aanmelden voor de regeling. Als deelnamevoorwaarde geldt voor hen dat zij een cursus algemeen bestuursrecht moeten volgen. De kosten hiervan zullen worden gedekt door de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Intervisie en peer review zullen bovendien onderdeel zijn van de deelnamevoorwaarden om zodoende kwaliteitsborging te kunnen bieden.

De afhandeling door het Instituut en de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) zal gericht zijn op het belang van de eigenaar van een gebouw en op het dejuridificeren van de kwestie, zoals ook is toegezegd in de hiervoor genoemde kabinetsreactie. Alhoewel het wenselijk is dat de betrokken advocaat affiniteit heeft met Groningse problematiek, kan daarmee onvoldoende worden voorzien in rechtsbescherming, omdat er te weinig advocaten met de benodigde specialisaties in het noorden van Nederland zijn gevestigd. De regeling moet dus ook openstaan voor advocaten uit andere delen van Nederland. Er wordt daarbij ook een hogere onkostenvergoeding geboden, zodat de regeling aantrekkelijk is voor advocaten die buiten Groningen gevestigd zijn.

II. Artikelsgewijs

Artikel 1.

In artikel 1 is een aantal begrippen omschreven die in de regeling worden genoemd. De Tijdelijke wet Groningen bepaalt dat elke eigenaar van een gebouw als bedoeld in artikel 1 van de Woningwet, gebruik moet kunnen maken van rechtsbijstand op grond van deze regeling. Dat betekent dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen natuurlijke personen en rechtspersonen. Ook wordt er niet gekeken of het gebouw als woning of bedrijfspand in gebruik is. De enige uitzondering die wordt gemaakt geldt voor gebouwen van woningcoöperaties, aangezien hiervoor andere regelingen van toepassing zijn. Hierbij wordt er verder van uitgegaan dat grote rechtspersonen op andere wijze rechtsbijstand zullen inschakelen.

Schade zoals bedoeld in deze regeling moet zijn veroorzaakt door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld of als gevolg van de gasopslag Norg of de gasopslag bij Grijpskerk. Die schade kan zowel materieel als immaterieel zijn. Bovendien kan die schade ook veroorzaakt worden door het versterken van het gebouw.

Artikel 2.

In het algemeen gedeelte van deze toelichting is de omvang van de problematiek met betrekking tot de mijnbouwschade Groningen toegelicht. Het doel van deze regeling is om adequate en kosteloze gefinancierde rechtsbijstand en mediation voor de eigenaar van een gebouw te regelen.

Artikel 3.

In artikel 3 wordt in het algemeen omschreven op welke vergoedingen de advocaat aanspraak kan maken.

Het gaat om rechtsbijstand aan de eigenaar van een gebouw bij zijn verzoek om in aanmerking te komen voor schadevergoeding veroorzaakt door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld of als gevolg van de gasopslag Norg of de gasopslag bij Grijpskerk. Ook kan rechtsbijstand worden verkregen bij het leveren van inbreng bij de voorbereiding van een versterkingsbesluit na ontvangst van de beoordeling, bedoeld in artikel 13i, derde lid, TwG en de uitvoering van de versterkingsmaatregelen.

Het betreft hier de rechtsbijstand die de eigenaar van een gebouw geniet vanaf het moment dat de eigenaar een schade heeft gemeld en het verzoek heeft gedaan om vergoeding van schade bij het Instituut en/of in de situatie van versterken na de beoordeling van het gebouw ten behoeve van het leveren van inbreng bij de voorbereiding van een versterkingsbesluit en de uitvoering van de versterkingsmaatregelen. Daarnaast geniet de eigenaar rechtsbijstand in geval van bezwaar of het instellen van beroep of hoger beroep tegen een besluit van het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG).

Er worden in deze regeling punten toegekend voor elke fase waarin rechtsbijstand wordt verleend. Een punt staat gelijk aan het basisbedrag, zoals dat is geregeld in het eerste lid van artikel 3 lid 2 van deze regeling. Overwogen is De vergoeding wordt vermeerderd met een bedrag voor administratieve kosten ex artikel 27 van het Bvr (uittreksels, porti, telefoonkosten e.d.). Voorts wordt de omzetbelasting vergoed.

In lid 5 van dit artikel wordt beschreven dat er geen draagkrachttoets – zoals beschreven in artikel 34 van de Wrb – wordt uitgevoerd.

Artikel 4.

Het Instituut en de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) zal bij de afhandeling van het schadeverzoek dan wel het versterkingsbesluit een ruimhartige en laagdrempelige houding betrachten, gericht op het dejuridificeren van de kwestie. In dit artikel wordt geregeld welke puntenvergoeding van toepassing is op de diverse fases waarin de inzet van een advocaat van toepassing kan zijn.

Uit oogpunt van uitvoerbaarheid wordt voor de start van deze regeling per fase 40 punten vergoed. Dit forfait dekt (voor nu) ook de voorbereiding van zittingen en werkzaamheden rondom een deskundigenbericht. Dit aantal is een gemiddelde en gebaseerd op een voorzichtige eerste inschatting van de tijd die tot op heden besteed wordt aan aardbevingszaken.

Het betreft hier een eerste inschatting waarmee gestart wordt. De materie rondom de mijnbouwschade Groningen rechtvaardigt een afwijkend puntenaantal dan gebruikelijk is bij reguliere bestuursrechtelijke zaken onder de Wrb. In de praktijk moet blijken hoe de gemiddelde tijdsbesteding zich uitmiddelt. Van belang is daarom dat in artikel 14 is bepaald dat artikel 4 halfjaarlijks (en in het eerste jaar driemaandelijks) wordt geëvalueerd om te bezien of deze nog aansluit bij de praktijk. Mochten de voorwaarden waarop de puntenaantallen zijn vastgesteld in de praktijk significant afwijken van wat vooraf was aangenomen, kan met die bepaling worden bijgestuurd door de regeling aan te passen. Hiermee kan worden voorzien in maatwerk.

Artikel 5.

De vergoeding voor reiskilometers is in dit artikel geregeld. Bij de hoogte van het bedrag is aangesloten bij de vergoeding van artikel 25 Bvr. De vergoeding geldt enkel voor de kilometers die zijn gemaakt voor de rechtsbijstand tijdens een hoorzitting van de bezwaarschriftenadviescommissie alsmede een zitting bij de gerechtelijke instantie.

Aan de hand van de gemaakte reiskilometers zoals bedoeld in het eerste lid, wordt de vergoeding voor het reistijdverlet bepaald. Deze systematiek komt overeen met die van artikel 24 lid 1 Bvr.

Indien ten behoeve van de rechtsbijstand aan meerdere rechtzoekenden maar een keer naar een locatie wordt gereisd vindt er geen cumulatie van reiskostenvergoedingen per toevoeging plaats. Dan kan slechts op één toevoeging de reiskostenvergoeding gedeclareerd worden. Dit is overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 24 lid 5 en 25 lid 5 van het Bvr.

Het aantal reiskilometers worden op gestandaardiseerde wijze bepaald. Dit is overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 24 lid 4 en 25 lid 4 van het Bvr.

Artikel 6.

Gelet op het in het algemene deel genoemde aanbodsprobleem en de geografische concentratie van het bereik van deze regeling, is het gerechtvaardigd om een onkostenvergoeding toe te kennen, zodat ook advocaten of mediators uit andere delen van Nederland gestimuleerd worden om aan de regeling deel te nemen. Om die reden is er voor gekozen om een vaste onkostenvergoeding van twee punten per zaak te hanteren.

Artikel 7.

Voor de eigenaar van een gebouw is de rechtsbijstand in het kader van deze regeling geheel kosteloos. Er wordt dus geen draagkrachttoets op inkomen en vermogen uitgevoerd (zie de toelichting bij het vijfde lid van artikel 3) en er wordt geen eigen bijdrage opgelegd.

Evenmin kan de advocaat de eigenaar van een gebouw kosten in rekening brengen. Kosten van uittreksels e.d. worden geacht inbegrepen te zijn in de vergoeding voor administratieve kosten zoals genoemd in artikel 3, tweede lid onder c.

In het systeem van gefinancierde rechtsbijstand is in artikel 34g van de Wrb geregeld dat een vergoeding van de kosten van rechtsbijstand of een bepaald resultaat van een procedure resulteert in een intrekking van de toevoeging (resultaatsbeoordeling). Dit zou kunnen betekenen dat een eigenaar van een gebouw die een schadevergoeding of vergoeding van kosten ten behoeve van versterking heeft ontvangen de kosten van rechtsbijstand zelf zou moeten betalen. Dit is niet de bedoeling van de Tijdelijke wet Groningen en van deze regeling. Het derde lid van artikel 6 regelt daarom uitdrukkelijk dat er geen resultaatsbeoordeling wordt uitgevoerd.

Het vierde lid regelt dat een toegekende kostenveroordeling in de bezwaar- of (hoger) beroepsprocedure wordt verrekend met de vergoeding. Dit is billijk nu de eigenaar immers al geheel kosteloze rechtsbijstand geniet.

Artikel 8.

Om aan de dejuridificering zoals genoemd in de toelichting bij artikel 4 bij te dragen is het op grond van artikel 8 ook mogelijk dat de rechtzoekende met het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) afsprekt om mediation in te zetten. De mediator ontvangt op grond van deze regeling een vergoeding van vijf punten.

Artikel 9.

In artikel 13n Tijdelijke wet Groningen is expliciet opgenomen dat het vergoeden van de kosten van bouwkundig of financieel advies aangemerkt dient te worden als een bijzonder doeleinde als bedoeld in artikel 37c Wrb. Hiermee is beoogd om de processen rondom het regelen van rechtsbijstand en het verkrijgen van vergoeding van die kosten – die gelijktijdig plaatsvinden – bij één instantie neer te leggen en te stroomlijnen, zodat de eigenaar van een gebouw zich niet bij diverse loketten hoeft te melden.

Artikel 10 en 11.

Er is een bijlage bij deze regeling waarin de deelname- en matchingscriteria voor advocaten en mediators worden benoemd. Advocaten en mediators dienen een verzoek tot deelname aan de regeling te doen. Het formulier voor het verzoek tot deelname is te vinden op de site van het bestuur (Externe link: www.rechtsbijstand.nl). De advocaat of mediator vult dit in en zendt dit per e-mail (**pm** *@rvr.org) of per post aan het bestuur.

Artikel 12.

Het aanvraagformulier voor toevoeging in het kader van de Subsidieregeling Rechtsbijstand Tijdelijke wet Groningen is te vinden op de site van het bestuur (Externe link: www.rechtsbijstand.nl). De eigenaar vult dit in en zendt dit met de bevestigingsbrief van de aanmelding bij het Instituut en/of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) c.q. de beslissing op bezwaar, c.q. de uitspraak in beroep per e-mail (**PM** *@rvr.org) of per post aan

het bestuur. Het bestuur heeft een aparte servicedesk ingericht voor de eigenaar van een gebouw. Het telefoonnummer daarvan is: *PM.

Op basis van de verstrekte gegevens matcht het bestuur een aantal bij de specifieke problematiek van de eigenaar van een gebouw passende advocaten. De eigenaar van een gebouw kan uit de voorgestelde advocaten een keuze maken. Dit is geregeld in het derde lid van dit artikel.

Het vierde lid regelt dat indien de eigenaar van een gebouw op het formulier aangeeft dat hij een specifieke advocaat wenst, het bestuur – mits hij deelneemt aan deze regeling – deze advocaat toevoegt. Indien de gewenste advocaat niet aan de regeling deelneemt zal het bestuur aan de eigenaar van een gebouw een matchingsvoorstel doen zoals beschreven in het derde lid van dit artikel.

In het vijfde lid van dit artikel is geregeld dat de eigenaar van een gebouw die zich op het moment van inwerkingtreding van deze regeling al heeft gemeld bij het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) en in die lopende procedure al een advocaat heeft die hem daarin bijstaat, het bestuur deze advocaat toevoegt. De datum van inwerkingtreding van deze regeling en de datum van de opdrachtbevestiging van de advocaat is daarbij bepalend.

Artikel 13.

De advocaat of mediator dient binnen een termijn van zes maanden na afronding van de werkzaamheden de aanvraag tot vergoeding van zijn werkzaamheden bij het bestuur in te dienen. Hij vult daartoe het specifiek voor deze regeling geldende aanvraagformulier voor de vergoeding in.

Hierbij is tevens geregeld dat, indien van toepassing, de uitspraak of beslissing, vergezeld van een uitenstaant dient te worden bijgevoegd door de advocaat.

Het aanvraagformulier met bijlage zendt de advocaat per e-mail (**PM** * @rvr.org) of per post aan het bestuur.

Er is gekozen voor een termijn van zes maanden omdat het bestuur de werkzaamheden in het kader van deze regeling met regelmaat wil monitoren en evalueren. Het bestuur zal echter coulant omgaan met deze termijn.

Artikel 14.

De inschatting van de punten in artikel 4 is gebaseerd op de 'oude' situatie waarbij een ongelijkwaardige rechtspositie van de eigenaar aan de orde was. De materie werd hierdoor gejuridificeerd, en dus complexer, waardoor veel handelingen van de advocaat noodzakelijk waren dat zich weer uitdrukt in de tijdsbesteding. Omdat vooraf niet goed in te schatten is welke gemiddelde tijdsbesteding er in de nieuwe situatie passend is bij de puntenvergoeding in artikel 4 van de Regeling (waaronder de tijdsbesteding vanwege de complexiteit van de zaken en de tijdsbesteding vanwege zittingen en de behandeling van deskundigenberichten) en of het handelen van het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) bijdraagt aan vermindering of verhoging van die gemiddelde tijdsbesteding is in deze regeling een monitorings- en evaluatiebepaling opgenomen. Die monitoring voert (het kenniscentrum van) het bestuur uit middels enquêtes en telefonische uitvraag.

Artikel 15.

Dit artikel regelt het overgangsrecht.

In het eerste lid is geregeld dat eigenaren van een gebouw die op het moment van inwerkingtreding van deze regeling lopende rechtsbijstand genieten van een advocaat in de procedure bij het Instituut of bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) komen in aanmerking voor deze regeling.

Er kan een verzoek worden gedaan tot toevoeging van een advocaat op basis van deze regeling en een reeds op basis van regulier beleid afgegeven toevoeging kan worden gemuteerd.

Indien er op het moment van inwerkingtreding van deze regeling het verzoek al is afgerond of reeds een beslissing op bezwaar is genomen door het Instituut of de Minister van Economische Zaken en Klimaat (lees: NCG) is er géén aanspraak op deze regeling.

In het tweede lid is geregeld dat verzoeken voor toevoeging voor het (hoger) beroep enkel kunnen worden aangevraagd indien de procedure nog loopt op het moment van inwerkingtreding van deze regeling.

Artikel 16.

De citeertitel van deze regeling is: Subsidieregeling rechtsbijstand en aanverwante kosten Tijdelijke wet Groningen.

Artikel 17.

De subsidieregeling treedt in werking op 1 juli 2023. Ligt publicatie van de regeling in de Staatscourant na die datum dan treedt de regeling in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot 1 juli 2023. De TwG kent geen einddatum. De verwachting is dat het versterken van gebouwen in 2030 afgerond kan zijn, maar dat de schade-afhandeling nog tot zeker 2050 door kan gaan, vanwege de nog voortdurende gaswinning. Om die reden kan er aan de regeling geen einddatum worden verbonden.

Andere be

Andere bestuurlijke aangelegenheid

Andere b

Andere bestuurlijke aangelegenheid